

مقایسه تاثیر دو روش آموزش گروهی و کتابچه آموزشی بر آگاهی، نگرش و خودکارآمدی مادران در مورد مراقبت از سلامت جنسی دختران نوجوان کم‌توان ذهنی آموزش‌پذیر

شادی گلی* ۱ - میناز نوروزی* ۲
shadi_goli@yahoo.com

مقایسه تاثیر دو روش آموزش گروهی و کتابچه آموزشی بر آگاهی، نگرش و خودکارآمدی مادران در مورد مراقبت از سلامت جنسی دختران نوجوان کم‌توان ذهنی آموزش‌پذیر: یک کارآزمایی میدانی مشکلات جنسی نوجوانان کم‌توان ذهنی ریشه در ناآگاهی و ناتوانی نوجوان در درک موضوعات مرتبط با سکشوالیتی، ناآگاهی و ناتوانی والدین، معلمین و مراقبین و نیز باورهای فرهنگی مذهبی جامعه دارد. از انجایی که والدین در شکل‌گیری نگرش نوجوانان کم‌توان ذهنی خود نسبت به بلوغ و سکشوالیتی نقش مهمی دارند، مطالعه حاضر با هدف مقایسه تاثیر دو روش آموزش گروهی و کتابچه آموزشی بر آگاهی، نگرش و خودکارآمدی مادران در مورد مراقبت از سلامت جنسی دختران نوجوان کم‌توان ذهنی آموزش‌پذیر انجام شده است. در این کارآزمایی میدانی، ۸۱ مادر دارای دختر نوجوان کم‌توان ذهنی آموزش‌پذیر در مراکز تحت پوشش سازمان بهزیستی و مدارس استثنایی حرفه ای و پیش حرفه ای به سه گروه تقسیم شدند. ۲۷ نفر از واحدهای نمونه در چهار جلسه آموزش گروهی توسط محقق شرکت نمودند و ۲۷ نفر دیگر از نمونه‌ها در گروه آموزش از طریق کتابچه آموزشی و ۲۷ نفر دیگر از نمونه‌ها در گروه کنترل قرار گرفتند و هیچ مداخله ای دریافت نکردند. قبل و یک ماه پس از مداخله، پرسشنامه سنجش آگاهی، نگرش و خودکارآمدی مادران در زمینه سلامت جنسی دختران نوجوانان کم‌توان ذهنی آموزش‌پذیر توسط شرکت کنندگان تکمیل شد.

داد‌های حاصل با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی و با استفاده از نرم افزار آماری اس پی اس نسخه ۲۳ تجزیه و تحلیل شد. میانگین نمره آگاهی و خودکارآمدی مادران یک ماه بعد از مداخله، در گروه «آموزشی گروهی» از گروه «کنترل» و گروه «آموزش از طریق کتابچه آموزشی» بیشتر بود ($p > 0,001$) و میانگین نمره آگاهی و خودکارآمدی مادران در گروه آموزش «از طریق کتابچه آموزشی» نسبت به گروه «کنترل» بیشتر بود ($p = 0,005$). همچنین یک ماه بعد از مداخله، میانگین نمره نگرش مادران در گروه «آموزشی گروهی» از گروه «کنترل» و گروه «آموزش از طریق کتابچه آموزشی» بیشتر بود ($p > 0,001$)، اما بین میانگین نمره نگرش مادران در دو گروه «کنترل» و «آموزش از طریق کتابچه آموزشی» از نظر آماری تفاوت معناداری وجود نداشت ($p < 0,05$). اجرای مداخله آموزشی به شیوه آموزش گروهی جهت مادران دختران نوجوان کم‌توان ذهنی در مقایسه با شیوه آموزش از طریق کتابچه آموزشی، با افزایش بیشتری در میزان آگاهی، بهبود نگرش و افزایش خودکارآمدی آنان در مورد سلامت

جنسی دختران نوجوان کم توان ذهنی آموزش پذیر همراه بود. لذا با عنایت به نقش موثر مدرس در آموزش گروهی جهت ایجاد فرصتی برای پرسش و پاسخ و بحث و تبادل نظر در مورد موضوع سلامت جنسی و تاثیر آن بر آگاه سازی و یادگیری بهتر ، رفع باورهای اشتباه مادران نسبت به موضوع سلامت جنسی و نیز تشویق مادران دختران نوجوان کم توان ذهنی و تاکید بر قابلیت های فردی آنان در مراقبت از سلامت جنسی دختر خود جهت ارتقاء خودکارآمدی آنها ، آموزش گروهی به عنوان شیوه ای مناسب جهت آموزش والدین نوجوانان کم توان ذهنی پیشنهاد می گردد.

واژگان کلیدی: آموزش گروهی ، کتابچه آموزشی ، آگاهی، نگرش ، خودکارآمدی ، سلامت جنسی، کم توان ذهنی.

۱ - مرکز تحقیقات توسعه علوم پرستاری و مامایی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

۲- استادیار، گروه مامایی و سلامت باروری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

نویسنده مسئول: دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، نجف آباد، ایران